

Wychodził w wtorek, czwartek i sobotę. Co sobotę dołączony jest urzecz Rosmaltości, planu ku pożytkowi i zabawie. Prenumerata Gazety z Dodatkiem i Rosmaltościem na kwartał, dla odbierających w samym Lwowie 4 zł. 48 kr., na pościele lwowskim 4 zł. 12 kr., na wszelkich innych pościełach 4 zł. 36 kr. m. konw. Prenumerata półroczna wynosi dwa razy tyle co kwartalna.

G A Z E T A L W O W S K A.

Dodatki do Gazety Lwowskiej obejmują doniesienia urzędowe i prywatne. Za umieszczenie w Dodatku pisał się od wiersza w pół kolonna (drukem garmont) za pierwszy raz 3 kr., a za każdy następujący raz tylko po 1 1/2 zł. m. konw. Za większe litery pisał się wedle tego ile na wyświejany druk obchodowane miejsce zajmą. Redakcja Gazety Lwowskiej przyjmuje tylko frankowane listy.

Czwartek

N^{ro} 96.

17. sierpnia 1843.

Przegląd artykułów.

Wiadomości krajowe: Ze Lwowa.
Wiadomości zagraniczne: Stany Zjednoczone Ameryki północnej: Meeting z powodu agitacji repealistów. — Uwięzienie proroka Mormonów.
Hiszpania: Wiadomości z Hiszpanii. — Opisanie miasta Sewili. — Jenerał Concha spieszy na odsiecz Sewili. — Księżna de la Victoria jedzie szukać swego małżonka. — Espartero bombarduje ciągle Sewilę.
Anglija: Izba wyższa i niższa. — Ostatnie debaty w izbie niższej nad polityką ministrów i stanem kraju w ogólności.
Francyja: Zajęcia o Tunet. — Jenerał Bugeaud otrzymał urlop. — Dwór Maryi Krystyny. —
Serbija.
Nowiny.
Wiadomości handlowe i przemysłowe: Z Nowego Sącza. — Z Wiednia.

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

— Ze Lwowa. —

W sobotę, to jest: dnia 19. sierpnia t. r. o godzinie 10. przed południem odbędzie się popis półroczny młodzieży głuchoniemej w gmachu tegoż zakładu. Dyrekcya poczytuje sobie za obowiązek tę okoliczność do publicznej podać wiadomości, zapraszając oraz przyjaciół rzeczonoego sposobu uczenia na ten popis.

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

Stany Zjednoczone Ameryki północnej.

Powszechna pruska Gazeta zawiera pod dniem 6. lipca następujące doniesienie jednego z swych korespondentów z Nowego Jorku: »Agitacyja repealistów w Irlandyi zajmuje ciągle umysły,

a po zgromadzeniu (*meeting*) w Filadelfii, które było bardzo burzliwe, i na którym, jak wiadomo, dla sprawy repealistów powzięto bardzo nieprzyjazne uchwały, zapowiedziano teraz nowe *meeting*. Tu w Nowym Jorku nie uczyniono wprawdzie jeszcze żadnej demonstracyi publicznej, ale znajdująca się w większości partyja Lokofoków, która powiększłej części nie chce ani słyszeć o zniesieniu niewolnictwa, używa wszelkich sprężyn, by podburzyć opinię publiczną przeciw Irlandczykom, którzy prawie wszyscy systemowi abolicyci hołdują.«

Z St. Louis pod dniem 31. czerwca donoszą: Wczoraj wieczór nadeszła statkiem parowym wiadomość, że Joe Smith, prorok Mormonów, został w Ottawie schwytany i do więzienia wtrącony. Skoro się o tem dowiedziano w Nauwoo, posłano niezwłocznie dla uwolnienia go dwiestu jeźdźców legii do Ottawy. W równym czasie Mormonowie w Nauwoo najeli statek parowy *Jowa* i posłali na nim 150 zbrojnych żołnierzy w górę rzeki Illinois dla wspierania ataku w Ottawie. To ostatnie miasto leży nad Illinoisem i jest 80 mil ztąd odległe. Sądzą, że pomienionego Smitha na rozkaz naszego gubernatora uwięziono. — Dziennik *St. Louis Bulletin* z dnia 3go lipca donosi, że tego proroka jego stronnicy już uwolnili. Mormonowie przywieźli swego proroka do Nauwoo, gdzie chcą wzmocnić swoje wojskowe stanowisko i czekać, jak sobie krajowe władze w tym przypadku postąpią.

Hiszpanija.

Moniteur z d. 2. sierpnia zawiera następujące telegrafem nadesłane wiadomości z Hiszpanii: Bajonna dnia 31. lipca. Bombardowanie Sewili dnia 22go trwało ciągle. Zrządzona szkoda jest znaczną. Dnia 23go zastanowiono ogień. Przybył parlamentarz. Espartero i van Halen stali tegoż dnia jeszcze pod murami miasta. Z Madrytu do Andaluzyi wysłane korpusy złożone były z 16. batalijonów,

600 koni i kilku baterij. — Bajona d. 1. sierpnia. Księżę Bajlen został mianowany tymczasowym opiekunem Królowej. — Ministerjum odmieniło municypalność madrycką; pierwszym alkadą mianowano pana Demenech, drugim pana Madoz, tego samego, który w górnej Aragonii organizował powstanie. Jenerał Cortinez został dyrektorem jeneralnego sztabu, a pan Olozaga potwierdzony w swém urzędowaniu, jako fiskus najwyższego wojennego i morskiego trybunału. — Bajona dnia 1. sierpnia. Jenerałowie Ricafort i Minuissier przystąpili w Kaceres i Ciudad-Real do pronunciamentu.

Journal des Debats zamieszcza nad powyższymi wiadomościami następujące uwagi: »Powyższa depesza wznieca wielką obawę o stolicę Andaluzyi. Jak widzimy, znaczne zbrojne siły posłano z Madrytu do tej prowincyi. Lecz takowe za późno tam nadejdą; Espartero i van Halen będą mieli dość czasu do zrabowania tego miasta, lub do zniszczenia go kontrybucją wojenną, a przedewszystkiém do wywarcia na niem swęj zemsty, jeżeli się podda. W takich stosunkach, może nie od rzeczy będzie przedstawić naszym czytelnikom przynajmniej szkicowany obraz tego wielkiego miasta, o którym hiszpańskie przysłowie niesie: że kto nie widział Sewili, ten żadnego cudu nie widział. (*Quien no ha visto Sevilla, no ha visto maravilla.*) — Sewila liczy 120,000 ludności; ma fabryki jedwabiu, sukna i salkjanu; bardzo ważne pomniki najrzadszej budowy, np. sławną w całym świecie katedrę; alkazar, również sławny pałac maurytański, podobny do Alhambry w Granadzie; pałac arcybiskupi; giralde, ową cudną, 320 stóp wysokości mającą wieżę, na której podziśdzeń powiewa chorągiew Króla ś. Ferdynanda; królewską fabrykę tabaki, bardzo piękny pomnik nowoczesnej budowy; łuk tryjumfalny przy bramie Triana, w pobliżu Quadalquivir; Lonja, czyli giełdę kupiecką, gdzie są przechowane archiwa dawnych w dziejach odkryć tak sławnych żeglarzy hiszpańskich. — Sewila otoczona jest starym strzelnicami zaopatrzonym murem, który jeszcze z czasów Rzymian, Gotów i Maurytanów pochodzi. Ten mur ma dwie mil w obwodzie i 160 wież takieżże samej budowy. To miasto leży na lewym brzegu Quadalquivir; wchodzi się do niego po moście łyżwowym, który z bogatym przedmieściem Triana na prawym brzegu się styka. Chociaż Sewila leży o trzydzieści mil od morskiego wybrzeża, jednakże na rzecę daje się czuć odlew i wylew morza. Okręty o 150 beczkach płyną Quadalquivirem pod wodę, od jęgo

ujścia do Oceanu koło San-Lukar de Burameda aż do Sewili. Widać bez ustanku mnóstwo okrętów na kotwicy przy Alamedas (przychadkach) i u podnóża złotej wieży, gdzie dawniej drogę kruszcze z Meksyku i Peru z okrętów na ląd wynoszono i w *Casa doro* (mennicy) na piastry i kwadryple przebijano. Niezmierne przedmieścia rozciągają się ku czterem głównym ulicom, które do miasta prowadzą. Przedmieścia te a mianowicie przedmieście Alkala i Triana rozciągłością swoją, pięknością kościołów, promenad i wytwornością swych domów można do wielkich miast porównać. Takie jest miasto, do którego van Halen i Rejent dają ognia i obracają w perzynę. Przedmieście Alkala jest już zniszczone. Espartero i van Halen, obadwa na lewym brzegu Quadalquivir, opanowawszy wielkie przedmieście Alkali, stoją teraz przed samym murem otaczającym miasto, i mogą dalej wykonywać swoje dzieło pożaru i zniszczenia. Ztém wszystkiém jenerał Concha, którego Espartero o trzy dni wyprzedził, podług naszego obliczenia, mógł stanąć dnia 24go przed Sewilą. Dywizya jego mogł ocalić miasto, jeżeli się takowe dotychczas nie podda. Dziennik *Castellano* zawiera w tej mierze ważne. hiszpańskiego charakteru zupełnie godne miajsce: »Byłbyto piękny widok, jakim opatrność Hiszpaniję obdarzyłaby raczyła, gdyby Concha, ten wygnany i na śmierć skazany jenerał, dostać mógł w swoje ręce tego, który nie miał tyle wspaniałomyślności, walcznemu Leonowi darować życie! O, gdyby się to stało, tedy nie wątpimy, że jenerał Concha dałby całemu światu wzniósłby dowód wspaniałomyślności.« — Księżna de la Victoria odjechała dnia 24. z Madrytu dla szukania swego małżonka. Szlachetny charakter i wspaniałe przymioty tej damy zjednały jej przychyłność wszystkich, którzy ją bliżej znają, równie jak poważanie i względy wszystkich stronnictw. — Dowiedziano się z Burgos, że jenerał Seoane i brygadyjer Lemery, pomimo paszportów, które otrzymali w Madrycie do Francyi, od junty powyższego miasta zatrzymani zostali. Spodziewać się należy, że rząd za złe weźmie ten środek nieczemnego prześladowania. — Prócz wojska, które do Andaluzyi odchodzi, odkomenderowano w równym czasie z Madrytu inną brygadę do Galicyi dla podbicia miasta i marynarzkiej zbrojowni w Ferrol, które jeszcze Esparterowie zajmują. — Jenerał Aspiróz mianowano jenerałnym kapitanem tej prowincyi. Na paryżkiej giełdzie kupieckiej biegła niezareczona pogłoska, że brygadyjer Ametler,

który dnia 26. lipca wkroczył był do Saragossy, nazajutrz z bojaźni przed powstaniem ludu zmuszony został opuścić to miasto, i że na *Espartera* d. 29. w Madrycie banicję rzucono. — Mówiono także, iż dowódca twierdzy Montjuich oświadczył już, że otworzy bramy; tylko zażądał, aby mu pozwolono posłać wprzód dwóch oficerów do Madrytu dla przekonania się na własne oczy, że stolicę istotnie insurgenści zajęli. Życzeniu jego uczyniono zaślusę i obadwaj oficerowie natychmiast udali się w drogę. Tymczasem zaręczył on słowem honoru, że się miasto nie ma nic od niego obawiać, jeżeli mu pozwoli aż do powrotu oficerów neutralnym pozostać.

Moniteur z dnia 3. sierpnia zawiera następujące telegraficzne wiadomości z Hiszpanii: »*Bajona* d. 1. sierpnia. Bombardowanie Sewili trwało jeszcze ciągle dnia 25. z rana. Zrządzona szkoda była bardzo wielka. Miasto zawsze jeszcze okazywało odwagę. — Rząd w Madrycie wydał d. 30. manifest; stara się on okazać swoje prawność i zapowiada mające wkrótce nastąpić zwolanie Kortezy. — Wiadomości z Saragossy pod dniami 28. i 29. nie nadmieniają bynajmniej o reakcyi, która podług rozgłoszonej na giełdzie paryskiej wieści dnia 26. tamże zajść miała. — Brygadryer *Ametler* wydał właśnie tegoż samego dnia proklamacyję pojednawczą. Szef polityczny podał o dymisyję, a muncypalność oznajmiła, że przystępuje do rządu w Madrycie.«

Perpignan dnia 1. sierpnia. Junta dobra publicznego w Walencji uznała ministerjum *Lope* za jako rząd tymczasowy. Z *Barcelony* po dzień 30. nie było nic nowego.

Journal des Debats czyni nad temi wiadomościami następujące uwagi; »Od 20. do 25. wytrzymała Sewila już pięciodniowe bombardowanie, zaczynał się dzień szósty. Spustoszenie jest zapewne straszne, gdyż ciasne i kątowne ulice jeszcze bardziej podsycają ogień, którego wściekłości nie można inaczej położyć tamy, jak tylko rozwalaniem domów. Działami spustoszonymi przedmieścia *San Bernardo* i *San Lorenzo* zostały d. 20. zajęte, wtedy już łatwo było w pobliżu miasta wystawić bateryje z moździerzy, które odtąd bez ustanku śmierć i zniszczenie roznoszą. Od czasu jak trwa bombardowanie, wiele domów stało się pastwą płomieni, a gruzy kilku wielkich gmachów świadczą o strasnej eksekucyi, którą *Espartero* na jednóm z najbogatszych miast Hiszpanii uskutecznia. Jeżeli chce wkroczyć przemocą, niech daje ognia do muru, i robi wyłom; wszak ma działa oblężnicze. Czegoż on

chce, oto tego, czego chciał w Barcelonie, ruiny i zniszczenia. Ale jak się zdaje, bomby nie otworzą mu Sewili. Trzy w pospiesznych marszach z Madrytu do Andaluzyi odkomenderowane brygady pod rozkazami generałów *Roncal*, *Massaredo* i *Campuzano* za przybyciem swoim udadzą się pod dyspozycyję generalnego kapitana *Concha*. Ten stanął zapewne 25. przed obozem *Espartera*, jednakże nie mamy o tém jeszcze żadnej wiadomości. Wiedzano tylko, że brygadryer *Ordóñez*, dowodzący małym korpusem żołnierzy, którzy się pronuncyjonowali, puścił się również w tym kierunku. — W Kadyksie tamtejsze władze odkomenderowały wojenny bryg *Nervion*, tudzież dwa inne statki przeciw insurekcyjnęj dywizyi okrętowej; ale te statki połączyły się z nią, tak, iż pomieniona dywizya składa się teraz z jednej fregaty, trzech statków parowych, jednego brygu i kilku feluków. Jest ona teraz dość mocna, aby zatokę Kadyksu dostatecznie blokować. Wiadomość o poddaniu się Madrytu dla dostania się do Barcelony, Saragossy i Walencji, musiała zapewne 25. albo najdalej 26. do Sewili, a dzień późnięj do Kadyksu nadejść. Wielką wagę pokładamy w wrażeniu, które ta wiadomość sprawi, gdyż od tego może zawiść los *Espartera*. Bombardowaniem Sewili strwonił on najkosztowniejszy czas do swojego odwrotu. Nie pojmujemy jak zdoła teraz umknąć z pośród tych sił zbrojnych, które go i na morzu i na lądzie otoczą.

Moniteur z dnia 4. nie zawiera żadnych wiadomości z Hiszpanii. Jednakże utrzymywano z pewnością, że d. 26. uderzył *Concha* na *Espartera* i *van Halena* przed Sewilą. Z Madrytu otrzymano nadzwyczajną drogą wiadomości pod dniami 30. lipca. *Gaceta* zawiera zapowiedziany manifest do narodu. Rząd tymczasowy powróci jak najspiesznięj do normalnego stanu, zamiarem manifestu jest ogłosić to. W następnych dniach wyjdzie dekret zwolający Kortezy na dzień 1. września; ułożeniem jego zajmuje się *Gonzales Bravo*; teraz idzie o to, czy się junty dobrowolnie rozwiążą lub czy będą żądały nieustającego trwania. Członkowie ciała dyplomatycznego, wyjawszы agentów Stanów Zjednoczonych i Rzeczypospolitej meksykańskiej, oświadczyły, iż muszą czekać na instrukcyje od swoich dworów, nim z rządem tymczasowym rozpoczną stosunki urzędowe. — W Madrycie 30. lipca biegła pogłoska, że d. 26. zniesiono oblężenie Sewili. *Gaceta* ogłosiła dekret mianujący księcia *Baylen* opiekunem Królowej *Isabeli*

tudzież Infantki. — Minister wojny Serrano napisał list do Espartera i van Halemna, w którym z grzecznością uprasza ich, aby przeciw Sewili i w ogóle zaprzestali kroków nieprzyjacielskich, inaczej za zdrajców ojczyzny ogłoszeni będą. — Prezydent rady Lopez zdał panu Ayllon posadę ministra sądu sprawiedliwości; on sam zaś obejmuje ministerjum spraw zagranicznych; pan Madrid został w miejsce pana Ayllon ministrem finansów.

Dziennik londyński *Sun* o sprawie w Hiszpanii taką wiedzie mowę: Już więc wybiła ostatnia godzina dla rządów Espartera! Cóż się dalej dzieć będzie? Maż się Hiszpanija wcielić do Francyi? Wzbijeż się Ludwik Filip do wszechmocnej na półwyspie potęgi? My wątpimy o tém. Naszém zdaniem jest, że Król Francuzów bardziej teraz niż kiedy jest oddalonym od celu, do którego dążył. W całej tej sprawie widno było, że Ludwik Filip chciał ukoić swoje i Królowej Krystyny rozjątrzenie kosztem upadku człowieka, który rządził w Hiszpanii po myśli konstytucyi. Hiszpanija jest teraz wtrącona w odmet okropnego bezrządu. Tu rozwodzi się dziennik z szumnymi pochwałami na cześć Espartera, w końcu czyni uwagę, że Hiszpanija pod wpływem Krystyny i opieką Ludwika Filipa nie będzie szczęśliwszą, niż była pod rejencyją Espartera, że przez powstanie terazniejsze tyle tylko zyskano, iż stugłowej hydrze bezrządu stoi na oścież brama otwarta.

Wielka Brytania i Irlandyja.

Z Londynu dnia 1go sierpnia. Na wczorajszym posiedzeniu izby wyższej lord Campbell przedłożył bil, na mocy którego na ten raz ma być zawieszona złożenie z urzędu lub niepokojenie tych profesorów w uniwersytetach Szkocyi, którzy obecnie nie są już członkami szkockiego krajowego kościoła. Pomieniony bil odczytano po raz pierwszy, a drugie odczytanie na dzień 3. sierpnia odroczono.

W izbie niższej Sir J. Graham proponował drugie odczytanie przyjętego już przez izbę wyższą bilu, dotyczącego plebanij w Szkocyi. Głównym zamiarem jego jest uchylene wątpliwości, jakie wynikają między plebanami a świeckimi patronami o prawa prezentacyi i wyboru. Zapewniał oraz, że jeneralne zgromadzenie szkockiego duchowieństwa na ten bil się zgodziło. Pan Wallace oświadczył, iż to jest ubliżeniem dla narodu szkoc-

kiego, aby nad tak ważnym środkiem aż ostatniego lipca w izbie niższej się naradzano, i zaproponował odrzucenie bilu.

— dnia 2. sierpnia. Następujący jest koniec rozpraw izby niższej nad polityką ministrów w ogólności: Po przymówieniu się pana Williams powstał lord Palmerston i wśród głośnych okrzyków opozycyi, starał się okazać, że położenie kraju, tak wewnątrz, jak i zagranicą, teraz jest gorsze, niż za czasów wstąpienia terażniejszego ministerjum do gabinetu. Gdyśmy, rzekł były sekretarz Stanu spraw zagranicznych, uchylili się od stępu państwa, a przeciwnicy nasi zajęli nasze posady, wtedy jeszcze była ta kwestyja w ustach każdego: »Cóż pocznie Anglija?« A odpowiedzi na to szukano w Londynie, w Downingstreet. Jeżeli teraz w jakiej części Europy zada kto też samą kwestyję: Co pocznie Anglija? tedy odpowiadamy, że my sami nie wiemy dokładnie; ale jeżeli Wpanowie zechcecie wywieść się w Paryżu, Petersburgu lub Wiedniu, natychmiast się o tém dowiedziecie.« Jakoż w samej rzeczy rząd nasz ani w kraju ani za granicą nie postępuje własnym trybem i podług własnej zasady, a sposób postępowania jego z zagranicą jest takiż sam, jaki zachowywać powinien w własnym kraju, to jest sposób koncesyj; wywraca on metodę dobrego rządu: wszelki jego opór zwrócony jest do swego kraju, a wszelkie koncesyje ku zagranicy. — Mowca zganił potem ociąganie się ministrów z oświadczeniem o polityce lorda Ellenborough w Syndzie i rzekł: Co się tyczy Turcyi, w późniejszej sposobności zażadam objaśnień: pokąd od tych nie dowiem się o czém lepszym, na teraz powiem tylko, że, podczas gdy my (dawniejsze ministerjum) naszymi przedstawieniami wstrzymywaliśmy Rossyję od wszelkiego mieszania się do spraw tureckich, teraz istotnie takowe mieszanie się nastąpiło, a uprawnienie do tego potrzeba jeszcze udowodnić. Atoli równowaga europejska wkłada powinność na każdy rząd angielski, aby czuwał nad niepodległością Porty otomańskiej. Podobnie i niepodległość Hiszpanii (stuchajcie! słuchajcie!) jest rzeczą największej wagi dla naszych politycznych i handlowych stosunków, a dawne ministerjum założyło do tego mocną podstawę. Ale coż się stało? Insurekcyja obaliła prawnie przez Korteżów obranego Rejenta. Cała Europa jest tego przekonania, że rewolucyja w Hiszpanii wzniecona jest pieniądźmi i podburzeniem umysłów z Paryża. Same nawet gazety francuzkie nie tają się z tém: za nadejściem najnowszych wiadomo-

ści pospieszył minister spraw zagranicznych do pałacu Królowej Krystyny życząc jej szczęścia do zwycięstwa, które ona i Francja odniosła; jeden z książąt francuzkich był przytém obecny i rozmawiał bardzo uprzejmie po hiszpańsku z osobami, które go otaczały. Niechże nam powiedzą, czy możemy widzieć na hiszpańskim tronie francuzkiego księcia, czy odwieczna polityka Anglii ma być za jednym razem zniszczona bezsilnością i nieczynnością angielskiego rządu? Jestto kwestyja największej wagi. Szanowny baronet (Sir R. Peel) rzekł niedawno, że, jeźliby Espartero zmuszony był do dymisji, tedy miałby za sobą przynajmniej przyjaźne życzenia wszystkich dobrze myślących i spokojność własnego sumienia. Sąto bardzo piękne frazesy, ale frazesy nie są tu dostateczne. Rzecz niezaprzeczona, że na rząd spada wina teraźniejszego przesilenia. On wystawił na sztych Rejenta, gdy słusznem swoim prawem uroszczenia hrabiego Salvandy chciał odeprzeć. Byłto pierwszy cios. Potém zaszło powstanie w Barcelonie. Nikt w Europie nie wąpi, że konzult francuzki w Barcelonie postąpił sobie w tym razie w taki sposób, iż rząd hiszpański miał zupełną słusność, że mu exekwatur odmówił: a cóż nasz rząd uczynił? oto radził Rejentowi temporyzować, ulegać. To był drugi cios. Jedyną podporą Rejenta była Anglija; Austria, Prusy i Rosyja nie odnowiły swych dyplomatycznych stosunków z Królową Hiszpanii, a rząd teraźniejszy, który w tak wysokim stopniu chce posiadać zaufanie tych mocarstw, nie zdołał ich przecie nakłonić do powtórne go zawiązania z nią tychże stosunków, co by nam się może było powiodło. — Ministeryjum, rzekł lord Palmerston na końcu, posiada jeszcze większość w parlamencie, ale straciło nawet zaufanie swoich stronników, i tak dalece podupadło w opinii publicznej, że je prawie wspaniałomyślności ochraniać należy. Nie położenie Anglii, lecz charakter jego rządu wzniesca obawę, dla tego niezbędnie potrzeba, aby takowy przecie raz stałszy charakter przybrał. Lord Stanley odpowiadał na tę mowę, lecz często w osobistości i w sofisma się wdawał. Powstawał on na lorda Palmerstona dla jego nienawiści ku Francuzom, który Francję zawsze za *bête noire* uważa; zapewniał, że hiszpańskiemu Rejentowi dawano wszelką pomoc, ale że Hiszpanija i Rejent nie są jednem ciałem, a w końcu ponowił dawne swe oświadczenie, że gabinet we wszystkich ważnych kwestyjach jest ciągle jednego zdania. — Po nieważ żadnej innej mocy nie przedłożono,

przeto ta debata, która się do późnej nocy przeciągnęła, nie miała dalszych skutków.

Francyja.

Z Paryża dnia 4. sierpnia. Lord Cowley odbył przez dwa dni kilka narad z panem Guizot; ale utrzymują, że się takowe nie tylko spraw hiszpańskich, lecz i tunetańskich dotyczą. Mówią, iż p. Guizot oświadczył, że gabinet Tuileryjów postanowił Achmeta Beja na swym bejlikacie utrzymać i pomódz mu odeprzeć od tunetańskiego wybrzeża wysłaną przeciw niemu flotę.

Jenerał Bugeaud opuści Algier dnia 30. lipca, i zabawi we Francji przez dwa lub trzy miesiące. Lecz nie przyjedzie do Paryża, ale w Excideuil spędzi czas swojego urlopu.

Królowa Maryja Krystyna, która przed ostatniemi wypadkami w Hiszpanii bardzo mało osób u siebie przyjmowała, prowadzi teraz osobny dwór, na którym nie tylko znajdujący się w Paryżu Hiszpanie, lecz nawet znaczna liczba znakomitych urzędników francuzkich występuje. Chociaż p. Hernandez otrzymał od nowego hiszpańskiego rządu rozkazy zająć się kierowaniem spraw hiszpańskich w Paryżu, jednakże nie pojawił się on w pałacu Maryi Krystyny.

Serbija.

Z Belgradu dnia 24. lipca. Wykonanie środków przedsięwziętych przeciw Wuczyczowi i Petroniewiczowi może przez to ułatwionem będzie, iż rossyjski komisarz dał się ztém słyszeć, że wydalenie ich z kraju tylko na krótki czas jest potrzebne. Wskutek tego postanowiono natychmiast posłać pełnomocnika do Kragujewaczu, który ma im przedłożyć konieczność zastosowania się do okoliczności, i na to poselstwo wybrano jednego z najpoufniejszych przyjaciół Wuczycza, znanego senatora Garaszanina, który w tym celu już odjechał. Nikt niewąpi, że Wuczycz okolicznościom ulegnie. Pobyt barona Lieven podług własnych jego oświadczeń potrwa kilka miesięcy, a może tak długo, pokąd Wuczycz i Petroniewicz za granicą będą, by książę bez doradcy nie pozostał. Co do emigrantów serbskich oświadczył baron Lieven, że teraz wolno każdemu z nich do ojczyzny powrócić, a to pod osobistą jego gwarancją; tylko familija Obrenowiczów i obadwaj ministrowie nieszczęśliwego księcia Michała, Protycz i Radyczowicz, są od tego wyłączeni. Berat potwierdzenia dla Kara Gieorgiewicza jeszcze nie nad-

szedł; baron Lieven oznajmił, że chociaż pomieniony dokument temi dniami nadejdzie, on jednak nie pozwoli ogłosić go, dopokąd Wuczyz i Petroniewicz z kraju się nie oddalą.

*Wszystko wzięta ta noc czarna,
Co tak strasznie zaświeciła!*
przejęło serca naszych ziomków — braci!

WIADOMOŚCI HANDLOWE I PRZEMYSŁOWE.

(Z korespondencji prywatnej.)

N O W I N Y.

„Dajcie nam kolej żelazną do Winnik!« wołano onegdaj w niebogłose, spiesząc na odpust pieszko, konno, wozem, karętą, omnibusem, budą, pocztą. Rozdęta odpustowa chorągiew pyłu slaniała się ponad drogą ze Lwowa do Winnik, jak wieczna mgła nad Martwem morzem, i wytrzęsała proch z szerokich przegubów na korne czoła odpustującego bractwa. *Pulvis es, et in pulverem reverteris.* Ziemia winnicka stękała pod taborem lwowskich najezdników, co we Lwowie miano za daleki odgłos grzmotu. Z przestrachu zatrzęsły się szpichlerze tytoniu i tabaki, słysząc pijacką piosnkę: *Smaczny tytuń, tabaka!*.. Niejeden z Lwowianów takiego jak Piotr z Podlasia dostąpił odpustu, lecz późna noc okrywała swym tajemniczym płaszczem skutki długiego w kole braci nabożeństwa. Nie było wprawdzie takiego jak na kolei wersalskiej przypadku, nikt się nie spalił, ale niejeden się zapalił i podpalił! — Dobrze, że ogień mamy na pamięci!

Naszego *Gołębia pożaru* już ostatni arkusz druku jest na ukończeniu. Dzieło to, poświęcone jak wiadomo, na *dochód pogorzalców Zmigrodu*, składa się z dwunastu arkuszy i mieści następujące artykuły: *Poeta Waryjat*, powieść wierszem przez Henryka S..... — *Poezyje* zawczasie zgastego dla literatury i kraju autora pieśni: *Gdyby orłem być!* Maurycego Gośławskiego. — *Dwa Zaporozcy*, powieść nierymowym wierszem Frańciszek hr. Wiesiołowski. — *Trajedya* oryginalna w 4 aktach: *Stasio*, przez K. Szajnochę, i zbiór niektórych poezyj Jana Nep. Kamińskiego, jako ciąg dalszy *Haliczanki*. Imiona prenumeratorów i wszystkich osób, którzy to dzieło nabędą, wraz z kwotą umieścimy w naszej Gazecie. Oby godło na czele dzieła położone:

*Przyjm tulacza ziemi miła,
On bez gniazda, strzechy, ziarna!*

Z Nowego Sącza, dnia 13. sierpnia. Tegoroczne urodzaje bardzo są w naszej okolicy obiecujące, ale cóż, kiedy dotąd nie mieliśmy potrzebnej do zbiorów pogody; częste dęszcze przeszkadzają żąć dostate już zboże. Okolica nasza w dniu 9tym smutny przedstawiała widok: po 48godzinnej ciągłej ulewie, Dunajec w połączeniu z Popradem wzniosłszy się nagle na 12 stóp nad swój stan zwyczajny, wystąpił z brzegów, poobrywał je w wielu miejscach, zabrał wiele kosztownych jazów i zamulił zboże po nizinach stojące. Dotkliwszemi jeszcze były wezbrania rzek mniejszych, które gwałtownie z gór pędząc, szeroko się rozlały, wiele budynków uniosły, zboże w kopach pozabierały i kilka mostów zerwały. Dochodzące tu ciągle doniesienia z okolicy malują smutny obraz spustoszenia. Gdy przy ciągłym przybieraniu wód, w niemalej byliśmy trwode, chmury zaczęły pod wieczór dnia 9. b. m. nagle ustępować, niebo wypogodziło się, a z opadającymi wodami minęło dalsze niebezpieczeństwo.

Z Wiednia, dnia 4. sierpnia. W tym tygodniu było na tutejszej targowicy w poniedziałek 1381 wołów. W tej liczbie było 720 wołów galicyjskich, które handlarze ołomuniecy sprzedali na nogach, cetnar po 43 zr. w. w. Niejaki Stefan miał 80 wołów galicyjskich i sprzedał je rzeźnikom na wagę, cetnar po 42 zr. w. w.; jeden taki wół ważył 965 łb mięsa i 50 łb łożu na *regie*. Reszta, to jest 581 sztuk, było to woły węgierskie, które na nogach sprzedano. Targ odbył się ze wszystkiemi od godziny 10tej do 12tej przed południem. — Na wtorkowym targu było 400 węgierskich wołów i te sprzedano bardzo drogo. — W środę przypędzono 300 wołów; w czwartek nie było na targu ani jednego wołu. — Cena cetnara dobrej wołowiny była w tym tygodniu od 42 do 43 zr. w. w., a to dla tego tak wysoka, że rzeźnicy zapasów nie mają, a na potrzebę miejscową wychodzi więcej, aniżeli temi czasami dostawiają.